

EL BANC DE LES DONES

A Bangla Desh, que és un dels països més pobres del món, va néixer, encara no fa vint-i-cinc anys, un banc molt especial: el banc dels pobres i, en especial, de les dones. És el Banc Grameen, que en bengalí vol dir Banc del Poble, fundat per Mohammad Yunus poc temps després que acabés els estudis, entrés a la universitat com a professor d'Economia i veiés que totes les teories que havia après no servien per ajudar una gent que vivia en la misèria més terrible.

Quan Mohammad Yunus va començar a treballar de professor d'Economia, es va posar inútilment en contacte amb bancs, institucions i el Govern perquè deixessin diners als pobres perquè comprassin eines, llavors, materials, terra o un petit local on poder treballar i així sortir, de mica en mica, de la pobresa tan gran en què vivien. Però no hi va haver res a fer, perquè a tot el món el principi fonamental per obtenir un préstec és tenir garanties.

Llavors Yunus i alguns dels seus alumnes van demanar petites quantitats de diners com si fossin per a ells i, després, les van deixar als pagesos pobres que les necessitaven. Val a dir que tots van complir i les van tornar en els terminis establerts. L'operació es va anar repetint i cada vegada s'hi incorporava més gent, fins que el 1983 es va constituir el Banc Grameen. Els principals clients d'aquest banc són dones, molt més responsables que els homes.

Per beneficiar-se d'un préstec del Banc Grameen no es necessiten avaladors, però s'exigeix que els que els demanen ho facin en grups de cinc i es reunixin per ajudar-se i aconsellar-se si algú del grup no se'n surt. Un cop han tornat l'import del préstec, en poden demanar un altre d'import superior i, d'aquesta manera, millorar a poc a poc la seva situació. En l'actualitat el Banc ja té dos milions i mig de clients, un noranta-cinc per cent dels quals són dones.

L'ajuda directa a les dones ha servit també per dignificar-les, ja que, quan s'ha sabut el cas d'alguna clienta que era maltractada pel marit, se l'ha advertit que havia de donar la cara i denunciar-lo. No estan

Mohammad Yunus, fundador del banc de les dones.

disposats a deixar diners a qui permet que la maltractin. D'aquesta manera, el paper més important que les dones exerceixen en aquella societat ha fet que molts homes les respectin més, sigui perquè s'adonen que ja no depenen tant d'ells, sigui perquè veuen que les famílies funcionen millor amb els ingressos que obtenen. També ha estat més fàcil establir un cert control sobre la natalitat a mesura que ha augmentat el nivell de vida, i gràcies a això ja no es veuen tantes criatures abandonades i famèliques pels carrers durant tot el dia. Ara les poden alimentar millor.

El Banc, a més a més, ha establert l'obligació que els clients s'aprenquin de memòria, i les practiquin, un conjunt de normes elementals de comportament: començar per conrear i consumir vegetals, no beure aigua contaminada, construir pous morts que recullin les matèries fecals, escolaritzar els fills, sobretot les nenes, que abans rarament tenien accés a escola...

Amb l'actuació d'aquest Banc, s'intenta que la gent pugui treballar al mateix lloc on ha nascut i viscut, sense necessitat de traslladar-se a les grans capitals, on seria una mà d'obra barata i sempre a punt de quedar en atur.

JOAQUIM CARBÓ:
Cavall Fort, núm. 912
(adaptació).